

8. Hafta

Sit Kavramı ve Çeşitleri

SAN322 TARİHİ ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜSTEM BOZER

Sit Kavramı ve Çeşitleri

“Kültürel varlık” kavramı, 1976 yılında UNESCO tarafından, Venedik Tüzüğü’nde bulunan anıt kavramını genişleterek, kültürel geleneklerle ilgili tüm maddi kavramları kapsayacak biçimde yeni bir terminoloji içerisinde ortaya atılmıştır. Ülkemizde ise 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu’na bu kavram, farklı medeniyetlerin bilim ve teknik seviyesi, sanat anlayışları, sosyal hayatları hakkında somut verileri ortaya koyan ve korunmalarında kamu yararı bulunan eser ve eşyaları kapsar dahil olmuştur.

Bilimsel açıdan ve estetik değer taşıyan tarihi bahçeler, yabancı yaşam bölgeleri, su ve bitki örtüleri, jeolojik oluşumlar ise “doğal varlık” olarak tanımlanmaktadır. Kültür varlıkları “taşınır” ve “taşınmaz” olarak iki ana ekseninde incelenmektedir. Taşınmaz kültür varlıkları “anıtlar” ve “sitler”dir.

SAN322 TARİHİ ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜSTEM BOZER

İnsan yapısı ya da doğal veyahut ikisinin de ortalığı sonucu meydana gelen, korunması gereken niteliklere sahip alanlara SİT denilmektedir. Nitelikleri sonucu siteler, doğal, tarihi, arkeolojik, kentsel, kırsal ve karmaşık olarak gruplandırılabilir.

SAN322 TARİHİ ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜSTEM BOZER

DOĞAL SİT

Dođa parçaları, kendiliğinden veyahut insan faktörü sebebiyle korunacak niteliğe sahip olduklarında doğal sit özelliği kazanırlar. Bölgeye özel hayvanların ya da bitki örtüsünün özel niteliği, o çevrenin doğal sit niteliği kazanmasında önem arz etmektedir.

SAN322 TARİHİ ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ NİJSTEM BOZER

TARİHİ SİT

Tarihi olayların geçtiği ya da önemli bir tarihi olayla ilgili olan yerler tarihi sit olarak adlandırılmaktadır.

SAN322 TARİHİ ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜSTEM BOZER

ARKEOLOJİK SİT

Tarih öncesinden başlayarak, Sanayi Devrimi sonuna kadarki dönemlere ait kalıntıların bulunduğu alanlara “arkeolojik sit” denir.

SAN322 TARİHİ ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜSTEM BOZER

KENTSEL SİT

Kentsel sit alanları, eski kentlerin donatılarını, mimari bütünlüğünü, uyumlu düzenini koruyabilmiş sokak, mahalle ve alanlardan oluşan yerler olarak tanımlanabilmektedir.

SAN322 TARİHİ ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜSTEM BOZER

KIRSAL SİT

Malzemeleri, yapım teknikleri, yapı türleri, yerleşme düzeni ve boyutlarıyla köy, bağ ve yazlık özellikleri taşıyan yerler “kırsal sit” olarak adlandırılır. Yerleşim alanı tarımsal üretime dayalı bir bölgede bulunan, serander, samanlık, ahır gibi birimlerin yerleşim biçimi, yapıların araziye yerleşme düzeni, farklı kümelenmeler ve dokular oluşturabilir.

SAN522 İKİTİM ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜSTEM BOZER

KARMAŞIK SİT

Bahsi geçen sit alanlarının en az ikisinin özelliğine sahip alanlara “karmaŐik sit” adı verilir. rnek olarak antik kentlerin üstünde geliŐen yerleŐmelerde, kırsal ve arkeolojik sit bir arada bulunabilmektedir.

SAN322 TARİHİ ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜSTEM BOZER